

Kunt U mij over Hamelen vertellen?

Beschrijving

Onlangs, mei 2024, zijn een aantal verloren gewaande videotapes van een paar afleveringen van de TV serie *Kunt U mij de weg naar Hamelen vertellen?*• teruggevonden. Ik heb mij indertijd altijd afgevraagd waar Hamelen lag. Het blijkt dat er een sinister verhaal achter schuil gaat.

Een sombere aantekening in Duitse archieven uit 1384 van de stad Hameln¹, luidt: *Het is 100 jaar geleden dat onze kinderen vertrokken.*•

Het is een van de weinige historische verslagen van een tragedie die de stad in de 13e eeuw overkwam, toen vermoedelijk tientallen kinderen plotseling verdwenen.

Gegevens zijn echter schaars, en hoewel er nooit definitieve antwoorden zijn gevonden, diende dit verlies uiteindelijk als basis voor het iconische verhaal van de Rattenvanger. Deze mysterieuze figuur zou een magische fluit gebruikt hebben om de kinderen uit de stad weg te lokken, als straf voor hun ouders.

Maar zou dit volksverhaal de waarheid achter het verlies van Hameln kunnen onthullen?

Geschiedenis van Hameln

Eerst maar eens over Hameln zelf: de eerste sporen van een nederzetting in het huidige stedelijke gebied gaan terug tot het stenen tijdperk. Het is niet duidelijk vanaf wanneer de eerste dorpsstructuren zich ontwikkelden tot die van de oude binnenstad van vandaag. Rond het jaar 790 werd de toen ongeveer 50-jarige Benedictijnse monnik *Erkanbert* uit het klooster *Fulda* als bisschop genoemd voor het nieuw veroverde missiegebied tussen de *Oberweser* en *Leine*. Als werkplek koos hij het *Romanus*-klooster in Hameln.

In 1200 ontving Hameln stadsrechten. Het vestingwerk van de stad werd waarschijnlijk in de 13e eeuw gebouwd als een omringende, ongeveer 9 meter hoge stadsmuur met muurtorens en stadspoorten om haar te beschermen tegen aanvallen.

De Rattenvanger

Hameln is beroemd geworden door de sage van *de Rattenvanger van Hamelen*. In deze sage worden de kinderen van de stad ontvoerd door een fluit spelende rattenvanger. Zijn bezoek aan de stad zou op 26 juni 1284 zijn geweest. Het verhaal is vooral bekend geworden dankzij de, door de gebroeders *Grimm*, opgetekende versie.

Hoewel geen enkele bron deze gebeurtenis daadwerkelijk vermeldt, menen de meeste onderzoekers dat de verdwijning van de kinderen toch een historische basis heeft.

Het verhaal loopt ongeveer zo: de rattenvanger kwam naar Hameln om de rattenplaag te bestrijden. De bevolking prees hem en beloofde een betaling. Hij lokte de ratten met een fluit en liet ze verdrinken in de Wezer. Omdat het stadsbestuur daarna weigerde te betalen, keerde hij terug toen de inwoners in de kerk zaten, speelde fluit en lokte zo 130 kinderen mee. Hij leidde hen een grot binnen en sloot ze op.

In moderne versies is soms een happy end aan het verhaal toegevoegd: de rattenvanger krijgt toch zijn geld en brengt de kinderen terug.

¹ **Hamelen** (Duits: *Hameln*) is een stad in de Duitse deelstaat Nedersaksen. Hamelen ligt aan de rivier de Wezer (*Weser*) vlak bij het Weserbergland en in 2020 telde de stad 57.276 inwoners.

Datum aangemaakt
2024/05/28